

Evankeliumin salaisuus

”Jumalalle, joka meissä vaikuttavalla voimallaan kykenee tekemään monin verroin enemmän kuin osaamme pyytää tai edes ajatella, olkoon ylistys seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien, aina ja ikuisesti. Amen.”
(Ef. 3:20, 21.)

Avaintekstit:

Ef. 3;
Job 11:5-9;
Hes. 43:13-16;
Aam. 7:7, 8;
Ilm. 11:1, 2.

Efesolaiskirjeen 3. luvussa Paavali aloittaa teemalla, jota hän on jo aiemmin hieman sivunnut: “[M]uihin kansoihin kuuluvilla on sama oikeus perintöön kuin juutalaisillakin, he ovat saman ruumiin jäseniä ja heitä koskee nyt sama lupaus, kun evankeliumi on johtanut heidät Kristuksen Jeesuksen yhteyteen.” (Ef. 3:6.) Tämä ei varmastikaan tunnu kovin yllättävältä tämän päivän seurakunnasta, joka koostuu suurimmalta osin ei-juutalaisista, mutta monista tuon ajan lukijoista se vaikutti radikaalisti uudelta ajatukselta.

Paavalin innoitetut sanat jatkuvat sillä, että hän pohtii intohimoaan julistaa evankeliumia Jeesuksesta ei-juutalaisille.

Saamme kuulla myös hänen senhetkisistä haasteistaan tuon palvelutehtävän laajentamisessa – haasteista, joihin kuului teljettyä olo roomalaisessa vankilassa.

Kuulemme myös hänen sitoutumisestaan evankeliumin ytimessä olevaan salaisuuteen – salaisuuteen siitä, että seurakunnassa ei-juutalaiset ovat samassa asemassa juutalaisten veljien ja sisarten kanssa. Paavalin innostus seurakuntaa ja sen ylimaallista tehtävää kohtaan on selvästi havaittavissa. Saamme olla mukana hänen rukouksissaan, joissa hän ylistää Jumalaa siitä, että tämä on ilmaisut armonsa seurakunnan välityksellä.

Lyhyesti sanottuna meitä innoitetaan löytämään samanlainen palo evankeliumia kohtaan kuin Paavalilla oli.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 5.8.2023

PAAVALI, VANGITTU APOSTOLI

Lue Ef. 3. Etsi luvusta pari pääteemaa. Mitkä ovat Paavalin esiin nostamat pääasiat?

Ef. 3. luvussa on mielenkiintoinen rakenne. Paavali aloittaa luvun sanoilla: "Tästä syystä minä Paavali, joka olen Kristuksen Jeesuksen tahdosta vankina - -." (Ef. 3:1.) Sitten hän poikkeaa aiheesta ja selostaa työstään vierasheimoisten apostolina (Ef. 3:2-13). Tämän sivujuonteen jälkeen hän palaa alkuperäiseen ajatukseensa Isän eteen polvistumisesta. Jakeissa 14-21 hän kertoo aiemmin kesken jääneen rukousaiheensa.

Ef. 3:1 Paavali kutsuu itseään Kristuksen Jeesuksen vangiksi (VKR). Vaikka hän on roomalaisessa vankilassa ja Rooman hallintavallan alla, hänen elämässään toteutuu silti koko ajan syvällinen, jumalallinen tarkoitus. Hän ei ole Rooman vanki, vaan Kristuksen Jeesuksen vanki (Ef. 3:1, VKR; vrt. Ef. 4:1, VKR).

Paavalin maininnat kärsimästään vainosta ja kantamisestaan kahleista (Ef. 3:13; Ef. 6:20, VKR) viittaavat siihen, ettei vankeus ollut vain suhteellisen mukavaa kotiarestia (vrt. Ap. t. 28:16), vaan hän oli oikeasti vankilassa. Vangin osa ensimmäisellä vuosiosadalla roomalaisessa vankityrmässä oli erityisen haastava. Rooman valtakunnassa vankiloissa ei ylläpidetty saniteettitiloja tai ateriapalvelua. Itse asiassa valtakunnassa ei ollut juurikaan tarvetta vankiloille, sillä vangitsemista ei käytetty rangaistuskeinona, vaan ihmiset pantiin vankilaan vain odottamaan joko oikeudenkäyntiä tai teloitusta. Vankien piti huolehtia itsestään, ja he olivat riippuvaisia sukulaisistaan tai ystävistään ruoan toimittamisen ja muiden tarpeitten täyttämisen suhteen.

Paavali on ehkä eniten huolissaan siitä, millaisia emotionaalisia vaikutuksia hänen vangitsemisellaan on uskoviin, sillä vankilaan joutumista pidettiin suurena sosiaalisena häpeänä heidän kulttuurissaan. Jotkut saattaisivat kysyä: "Kuinka Paavali voi olla korotetun Kristuksen apostoli ja sanansaattaja ja samaan aikaan halveksittu vanki?" Niinpä hän sanoittaa vankeutensa tavalla, joka auttaa uskovia näkemään sen osana Jumalan suunnitelmaa. Hän sanoo kärsivänsä heidän tähtensä, ja se, mikä näyttää olevan häpeän aihe, koituu vielä heidän kunniaakseen (Ef. 3:13).

Kuinka voimme oppia koettelevissa olosuhteissa luottamaan Jumalaan ja hänen suunnitelmiinsa?

KAUAN KÄTKETTY EVANKE- LIUMI

Mikä on se salaisuus, joka on uskottu Paavalille? Ef. 3:1-6.

Ensinnäkin Paavali kirjoittaa jakeissa erityisesti Efesoksen kostonseurakuntien ei-juutalaisille uskoville (Ef. 3:1).

Toiseksi Paavali sanoo saaneensa vastuulleen ”Jumalan armon taloudenhoidon”, ”mikä on minulle teitä [ei-juutalaisia] varten annettu” (Ef. 3:2, VKR). Paavali kuvailee tehtävänsä julistaa ei-juutalaisille evankeliumia (Jumalan armoa) taloudenhoidoksi, jota hän saa Jumalan armosta tehdä (vrt. Ef. 3:7, 8).

Kolmanneksi Paavali sanoo, kuten jo aiemmin tässä kirjeessä (Ef. 1:9, 10; Ef. 2:11-22), että hänelle on paljastettu salaisuus: Kristuksen salaisuus (Ef. 3:3, 4). Paavali ei halua, että häntä pidettäisiin evankeliumin keksijänä, mutta vakuuttaa kuitenkin painokkaasti saaneensa valtuudet sen julistamiseen Jumalalta.

Neljänneksi Paavali ei ole ainoa, joka on saanut ilmoituksen tästä salaisuudesta, sillä ”Henki on ilmoittanut sen myös Kristuksen pyhille apostoleille ja profeetoille” (Ef. 3:5) tavalla, jolla Jumalan suunnitelmaa ei ole aiemmille sukupolville ilmoitettu. Vanhan testamentin profeettojen sijaan sanalla ”profeetat” tarkoitetaan tässä luultavasti varhaiskristillisissä kotikirkoissa vaikuttaneita henkilöitä, joilla oli profetoimisen lahja. Aiemmin kätkettyinä olleesta salaisuudesta on tullut nyt ”julkinen salaisuus”.

Lopuksi Paavali toteaa salaisuuden olevan tämä: “[M]uihin kansoihin kuuluvilla on sama oikeus perintöön kuin juutalaisillakin, he ovat saman ruumiin jäseniä ja heitä koskee nyt sama lupaus, kun evankeliumi on johtanut heidät Kristuksen Jeesuksen yhteyteen.” (Ef. 3:6.)

Paavalille evankeliumi on intohimo. Erityisesti hän innostuu siitä, miten se ilmenee sekä juutalaisista että ei-juutalaisista koostuvassa seurakunnassa. Näistä kahdesta ryhmästä on tullut Jumalan uuden yhteisön (seurakunnan) rakennuspalikoita, jotka hän luo ”yhdeksi uudeksi ihmiseksi” (Ef. 2:14-16). He ovat nyt muuttuneet vihollisista kanssaperillisiksi ja kuuluvat samaan Kristuksen ruumiiseen sekä tulleet evankeliumin lupauksesta osallisiksi (ks. Ef. 3:6).

Millaisia yhdenvertaisen osallisuuden vastaisia asenteita sinulla kenties on? Miten pääset niistä eroon?

**SEURA-
KUNTA:
JUMALAN
VIISAUDEN
PALJASTAJA**

Lue Ef. 3:7-13. Mitä Paavali sanoo Jumalasta ja hänen toimistaan?

Paavali sanoo olevansa evankeliumin palvelija Jumalan "armolahjan perusteella" (Ef. 3:7; vrt. Ef. 3:1, 2). Tätä lahjaa ei anneta, sen paremmin kuin evankeliumiakaan, sen perusteella, että vastaanottaja olisi arvollinen, vaan se annetaan Jumalan armosta. Paavali korostaa tätä seikkaa kutsumalla itseään kaikista pyhistä vähäisimmäksi (Ef. 3:8).

Paavalin itseään koskevassa ymmärryksessä tapahtuu tiettyä edistystä, joka on havaittavissa, jos tutkimme hänen kirjeitään siinä järjestyksessä, jossa ne on kirjoitettu. Alkuvaiheessa hän korostaa asemaansa Jumalan asettamana apostolina (Gal. 1:1). Myöhemmin hän kutsuu itseään apostoleista vähäisimmäksi, joka ei "edes ansaitse apostolin nimeä" (1. Kor. 15:9). Tässä Efesolaiskirjeen kohdassa hän näkee itsensä jo kaikista pyhistä vähäisimpänä (Ef. 3:8). Ja lopulta hän kuvailee itseään syntisistä suurimpana (1. Tim. 1:15).

Ehkä tämä Paavalin ajatuksien kehityskulku auttaa selittämään seuraavan kuuluisan Ellen G. Whiten lainauksen: "Mitä läheisempään yhteyteen pääset Jeesuksen kanssa, sitä puutteellisemmäksi osoittaudut omista silmissäsi. Näkökykyysi on tullut paremmaksi, ja hänen täydellisyytensä rinnalla näet luonteesi heikkoudet järkyttävän selvästi." (TKL 63.)

Sitten Paavali jatkaa. Ef. 3:10 hän kirjoittaa: "Näin myös avaruuden henkivallat ja voimat tulevat seurakunnan välityksellä tuntemaan Jumalan viisauden kaikessa moninaisuudessaan." Keitä ovat tässä mainitut avaruuden henkivallat ja voimat? Miten seurakunta välittää Jumalan viisauden kaikessa moninaisuudessaan heille? Vaikkei Ef. 3:10 kuvailekaan näitä henkivaltoja ja voimia, vaikuttaa kuitenkin siltä, että kyse on pahuuden voimista, joita kuvaillaan tarkemmin Ef. 6:11, 12. Jos asia on näin, seurakunta, jossa yhdistyvät juutalaiset ja ei-juutalaiset, nuo ennen toisistaan jakaantuneet ryhmät, on kuin kovaääninen kuulutus näille demonisille avaruuden henkivalloille ja voimille Jumalan tulevaisuudensuunnitelmasta yhdistää "Kristuksessa yhdeksi kaiken, mitä on taivaassa ja maan päällä" (Ef. 1:10). Henkivalloille ilmoitetaan, että Jumalan suunnitelma on käynnissä ja että heidän tuomionsa on varma. Seurakunnan ykseys on merkki heidän loullisesta tappiostaan.

KRISTUS ASUU SYDÄMESSÄSI

Vertaa Paavalin kahta Efesoksen uskovien puolesta esittämää rukousta: Ef. 1:16-19 ja Ef. 3:14-19. Miten pyynnöt muistuttavat toisiaan?

Jakeista Ef. 3:14, 15 löytyy alkukielellä sanaleikki, jossa hyödynnetään foneettista yhteyttä, joka on kreikan sanoilla "isä" (patēr) ja "perhe" (patria). Suomenkielisistä Raamatuista poiketen Ef. 3:14-15 voidaan kääntää: "Tämän vuoksi polvistun Isän edessä, jonka mukaan koko perhe taivaassa ja maan päällä on nimetty." (Toimituksen käännös.)

Paavali iloitsee Jumalan pelastussuunnitelman kokonaisvaltaisuudesta. Se sisältää kaiken (Ef. 1:9, 10) kaikkia aikoja varten (Ef. 1:21). Tässä hän sanoo koko perheen taivaassa ja maan päällä kuuluvan Isälle. Koko perhe (patria) on saanut nimensä Isältä (patr).

Perheesi kuuluu puutteistaan ja heikkouksistaan huolimatta Jumalalle. Perheesi ei ole kohtalon kourissa. Se on Jumalan huolehtivissa käsissä. Hän rakastaa epätäydellisiä perheitä. He kantavat jumalallista nimeä. Heissä on merkki, joka kertoo Jumalan omistavan heidät.

Ef. 3:16-19 Paavali pyytää uskoville hengellistä kokemusta, jota leimaavat Hengen läsnäolon antama sisäinen vahvuus (Ef. 3:16), läheinen suhde Kristukseen, jonka kuvataan asuvan heidän sisällään (Ef. 3:17), ja vakaa ja varma hengellinen identiteetti, jonka perustuksena ja kasvupohjana on rakkaus (Ef. 3:17).

Kun Paavali ylistää Jumalaa uskoville tarjottujen siunausten laajuudesta, hän mainitsee neljä ulottuvuutta: "leveyden, pituuden, korkeuden ja syvyyden" (Ef. 3:18). Hän ei kerro, mitä ulottuvuudet koskevat, mutta ne kuvaavat selvästi jonkin tärkeän asian valtavaa kokoa. Raamatun lukijalle jääkin salapoliisityö tehtäväksi. Kuvaavatko ne Jumalan viisautta (vrt. Job 11:5-9 [VKR], neljä ulottuvuutta), Jumalan voimaa (vrt. Ef. 3:16, 17) vai sitä hengellistä temppeiliä, josta Ef. 2:19-22 puhuu (vrt. Hes. 43:13-16, neljä ulottuvuutta; Aam. 7:7, 8; Ilm. 11:1, 2)? Lienee parasta ajatella, että ulottuvuudet kuvaavat Kristuksen rakkauden äärettömyyttä (Ef. 3:19), jolloin ajatus siitä, että "te kykenette - - käsittämään kaiken leveyden, pituuden, korkeuden ja syvyyden" (Ef. 3:18), on rinnakkaisilmaus seuraavan lauseen kanssa: "ja voitte tajuta Kristuksen rakkauden" (Ef. 3:19; vrt. Room. 8:35-38). Miten asian ymmärrämme, miten hyvä uutinen tämä onkaan!

YLISTYS SEURAKUN- NASSA JA KRISTUK- SESSA JEESSUKSESSA

Paavali päättää rukousselostuksensa ylistykseen. Mitä hän ylistää Jumalaa? Ef. 3:20, 21.

Paavali on kertonut, mitä hän rukoilee uskovien puolesta (Ef. 3:14–19). Nyt hän esittää suoran ylistysrukouksen, joka herättää kaksi kysymystä:

1. Nostaako kohta sopimattomasti seurakuntaa samalle tasolle Kristuksen kanssa, kun siinä sanotaan ”ylistys seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa” (Ef. 3:21)? Vaikka Paavali on kiinnostunut Efesoksen seurakunnasta, on selvää, että Kristus on seurakunnan Vapahtaja, koska hän asuu uskovien sydämessä (Ef. 3:17). Ylistysosuudessa Paavali ylistää Jumalaa pelastuksesta, jota tarjotaan seurakunnalle Kristuksen kautta.

2. Kuvaako ilmaus ”kautta kaikkien sukupolvien, aina ja ikuisesti” seurakunnan loppumatonta, maanpäälliseen oloon sidottua tulevaisuutta, jossa Kristuksen paluu on hyllytetty? Efesolaiskirjeessä tuodaan esiin vahvoja odotuksia tulevaisuuden suhteen. Esimerkiksi Ef. 4:30 katsotaan kohti ”lunastuksen päivää”. Uskovien sanotaan myös saavan Kristuksen rajatonta voimaa ”tässä ja tulevaisakin maailmassa” (Ef. 1:21). Paavalin ylistysrukous tulisi lukea juhlintana Kristuksen loputtomasta vallasta, jota hän käyttää uskovien hyväksi.

Toisessa rukousselonteossa (Ef. 3:14–21; vrt. Ef. 1:15–23) näemme Paavalin saavan voimaa Isän huolenpidon kosmista ulottuvuudesta (Ef. 3:14, 15), Pyhän Hengen helposta saatavuudesta (Ef. 3:16), Kristuksen kumppanuudesta (Ef. 3:17) ja hänen mittaamattomasta rakkaudestaan (Ef. 3:18, 19). Tämä kaikki on Paavalille niin totta, että hän näkee sielunsa silmillä, miten Jumalan täyteys valtaa uskovat (Ef. 3:19). Hän ylistää Jumalaa näistä hengellisistä tosiasioista ja jälleen ihmettelee hänen pyhille tarjoamansa voiman runsautta (Ef. 3:20, 21).

Ongelmien, kiusausten ja epäilysten paineen alla voimme palata näiden Paavalin rukousten pariin. Vangittu apostoli nostaa katseemme Jumalan armoon ja tarkoitukseen muistuttaen meitä siitä, että olivatpa olosuhteemme millaiset tahansa, olemme silti osallisia Jumalan lopullisessa suunnitelmassa (Ef. 1:9, 10), ja hänen voimansa tekee työtään meissä.

Mitkä Jumalan siunaukset ovat sinulle erityisen arvokkaita?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 7, s. 392–405 tai *Suuri taistelu*, s. 457–472 tai *Suuri taistelu*, tas-kup., s. 295–305 tai *Suuri taistelu*, nettiversio, s. 544–565.

”Kuinka voimme sovittaa yhteen kääpiömäisen hengellisen tilamme ja tekstin [Ef. 3:14–19], joka kuvaa sitä tiedon täyteyttä, joka meillä on etuoikeus omata? Kuinka taivas voi katsoa meitä, jotka emme ole hyödyntäneet mahdollisuuksiamme, vaikka meillä on ollut kaikki hengelliset ja ajalliset edut puolellamme, jotta voisimme kasvaa armossa? Apostoli ei kirjoittanut näitä sanoja kiusatakseen tai pettääkseen meitä, ei myöskään nostattaakseen odotuksiamme turhaan ja saadakseen meitä pettymään niiden jäädessä täyttymättä. Hän kirjoitti ne osoittaakseen, mitä me voimme olla ja mitä meidän tulee olla, jos haluamme olla Jumalan valtakunnan perillisiä. Kuinka voimme olla työntekijöitä Jumalan kanssa, jos meillä on vain kääpiömäisiä kokemuksia? Meillä on tieto kristityn etuoikeudesta ja meidän tulisi etsiä syvää, hengellistä ymmärrystä Jumalasta lähtöisin olevista asioista, joita Her-ra haluaa meidän saavan.

Uskommeko todella Raamattuun? Uskommeko, että voimme saavuttaa sen Jumalan tuntemuksen, joka meille esitetään tekstissä? Uskommeko jokaiseen sanaan, joka lähtee Jumalan suusta? Uskommeko sanoihin, joita profeetat ja apostolit ovat puhuneet? Entä Jeesuksen Kristuksen sanoihin – hänen, joka on kaiken valon ja siunauksen antaja ja jossa asuu kaikki rikkaus ja täyteys? Uskommeko todella Jumalaan ja hänen Poikaansa?” (RH 1.10.1889.)

Keskustelunaiheita:

1. Vertaa Paavalin ylistyssanoja Ef. 3:20, 21 muihin Uuden testamentin ylistyskohtiin, esim. Room. 11:33–36; Room. 16:25–27; Fil. 4:20; 2. Piet. 3:18b; Juud. 24, 25. Mitä teemoja teksteissä esiintyy? Miten voimme omaksua niiden kuvaa-man ylistävän ja palvovan asenteen?

2. Vertaa keskenään niitä neljää Efesolaiskirjeen kohtaa, joissa Paavali käyttää kreikan sanaa plērōma (’täyteys’): Ef. 1:10 (määräaika on täyttynyt) ja Ef. 1:23; Ef. 3:19; Ef. 4:13. Miksi ajatus täyteydestä on Paavalille tärkeä?

3. Mikä sinusta on innostavin kaikista Jumalan teoista, joita Paavali ylistää Ef. 3. luvussa? Miksi?